

ادامه از صفحه اول

علم در خدمت صلح و توسعه

بیشتر این برنامه‌ها امسال در مرکز همایش‌های برج میلاد در تهران متمرکز شده است. به نیابت از طرف هیات‌مدیره انجمن ترویج علم ایران از همه علاقه‌مندان دعوت می‌کنم در برگزاری برنامه‌های این هفته و بهره‌گیری از آنها مشارکت داشته باشند. ضمناً انجمن ترویج علم ایران به همه علاقه‌مندان به موضوع ترویج علم، به‌ویژه مبتکران، نوآوران و خلاقان در این عرصه، پیشاپیش خوش‌آمد می‌گوید.

❖ استاد پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله، عضو هیأت‌مدیره انجمن ترویج علم ایران

عواقب تکرار تسهیلات شبه‌لیزینگ

برای دوری‌جستن از این چالش‌ها، راهکار اقتصادی همان به‌کارگیری روش لیزینگ یا توسعه بازار اجاره‌داری اعتباری است. در این طرح، بانک مرکزی می‌تواند مدیریت تأمین منابع و مصارف را به بانک‌های عامل و کارگزاران آن را به شرکت‌های لیزینگ واگذار کند و به دلیل نظارت متمرکز که به لحاظ قانونی بر این دو دستگاه اجرائی دارد، هدایت منابع به سوی بخش‌های صنعتی موردنظر را با گزارش‌های ادواری کنترل کند و مصرف‌کنندگان در چارچوب قراردادهای اجاره به شرط تملیک، فروش اقساطی و یا اعتباری به خرید مایحتاج ضروری خود به صورت فراگیر اقدام کنند. البته این نکته را نیز نباید فراموش کرد که اقتصاد کشور در صد سال اخیر، برای نخستین‌بار، رکود در تقاضا را تجربه می‌کند و عبور از این شرایط نگران‌کننده، نیاز به برنامه‌ریزی برای اختصاص یارانه بیشتر به‌منظور کاهش نرخ تورم برای تحریک تقاضا دارد؛ بنابراین این نرخ تسهیلات برای مصرف‌کننده واقعی کالاهای سرمایه‌ای و بادوام نباید بیش از پنج یا شش درصد باشد تا هدف تحریک تقاضا میسر شود. هرچند دولت‌مردان اقتصادی کشور می‌توانند از سایر ابزارهای تحریک تقاضا، ازجمله معافیت‌های مالیاتی و به‌ویژه مالیات ارزش افزوده برای کاهش قیمت‌ها از سوی تولیدکنندگان نیز استفاده کنند و آن را در بسته تحریک تقاضا بگنجانند. واقعیت این است که نرخ مؤثر مالیات بر ارزش افزوده در تولیدات صنعتی و انرژی‌های در قیمت تمام‌شده محصولات تا مهر ۱۵ درصد، در گران‌بودن کالاهای صنعتی بسیار تعیین‌کننده است. پیشنهاد معافیت از پرداخت مالیات ارزش افزوده حداقل برای یک دوره دوساله به خودروسازان و الزام آنها به کاهش قیمت ۲۰ درصدی محصولات تولیدی نیز می‌تواند محرک مناسبی برای افزایش تقاضا باشد و فرصت لازم را برای فروش خودروهای موجود به روش لیزینگ و برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفیت و قابلیت‌پذیری در این صنعت و سایر صنایع، ازجمله لوازم خانگی فراهم کند. درباره صدور کارت‌های اعتباری نیز وضع به همین منوال است؛ کارکرد این کارت‌ها نیز می‌بایست فراگیر و متناسب با اعتبارسنجی از افراد و توان بازپرداخت آنها باشد یا به مثابه جایگزین مبالغ اعتباری صادر شود و همان‌گونه که نرخ سود سیرده‌های مردم کاهش داده شده است، این کارت‌ها هم با نرخ سود مناسب و متصل به سپرده‌های آنان در اختیار عموم قرار گیرد.

پیامدکم‌توجهی به‌اصلاحات در خاورمیانه

در کنار آن، روند روبه‌رشد تروریسم و توسل به خشونت برای حل اختلافات و افزایش روزانه گروه‌های خشونت‌طلب، ادامه اشغال فلسطین، دخالت‌های خارجی در مسائل منطقه که عمدتاً معطوف به رویکردهای سخت‌افزارانه اقدام نظامی بوده است، کاسته‌شدن از اقتدار دولت‌های مرکزی، بحران‌های زیست‌محیطی نظیر کمبود آب، احساس در حاشیه فرارگرفتن از جانب اکثریت درخسور توجه مردم منطقه، رشد فزاینده مطالبات تحول‌خواهی، ظهور هویت‌های نوین در منطقه، تشدید توسعه‌نیافتگی اقتصادی و انتظار تشدید بحران‌های اقتصادی در منطقه به‌دلیل روند نزولی قیمت جهانی نفت برای بلندمدت، باین‌همه، منطقه در آغاز مرحله‌ای از جنبش تحول‌خواهی قرار گرفته است؛ بنابراین اصلاحات جدی و بنیادین می‌تواند عامل بازدارنده مهمی در مقابل تشدید هرج‌ومرج و بی‌ثباتی‌های آینده باشد. اگر رهبران کشورهای بحران‌زده در خاورمیانه در زمان مناسب متوجه اهمیت شروع اصلاحات و توجه به خواسته‌های مردمی در کشورهای خود شده و به اصلاحات تن داده بودند، اوضاع این کشورها و وضعیت منطقه به گونه دیگری بود؛ البته بدیهی است که اصلاحات واقعی و درون‌زا نیز معنا و معیارهای خاص خود را دارد که الزاماً بطریقی معیارهای مودکراسی‌خواهانه غربی‌ها یا حقه‌با‌طری برخی سیاست‌بازان کشورهای منطقه در بازی با کلمات و وانمودسازی به انجام اصلاحات ندارد. برون‌سپاری و واگذاری حداکثری امور به مردم، شفافیت در حکومت‌داری، تمرکز دولت‌ها بر اقتصاد و دوری ایشان از ایدئولوژی‌های غیرمعتطف و خارج‌کردن بخش‌های هرجه‌بیشتری از مردم، از احساس در حاشیه‌بودن، مهم‌ترین عناصر اصلاحات واقعی تلقی می‌شوند. شاید تشکیل ائتلافی متشکل از دولت‌های متکی بر رای مردم در خاورمیانه بتواند زمینه‌ساز مساعی مشترک منطقه‌ای برای پیشگیری از وقوع بحران‌های بیشتر باشد.

علیرضا سیری تحلیلگر بازارهای مالی

در اغلب بازارهای بین‌المللی، نرخ بهره تعیین‌کننده تقابیل بین بازار پول و سرمایه است. این تقابیل در انتخاب گزینه‌های سرمایه‌گذاری پیش‌روی فعالان اقتصادی مهم است. بر این اساس سرمایه‌گذاران همواره در انتخاب موقعیت سرمایه‌گذاری، ریسک و نرخ بازده را با یکدیگر و آن را با نرخ بهره – به‌عنوان نرخ بازده بدون ریسک- می‌سنجند. این سنجش تعیین‌کننده پایه اصلی نرخ بازده مورد انتظار سرمایه‌گذاران است.

محل تعیین نرخ بازده بدون ریسک، بازار پول یا به عبارت ساده‌تر هزینه تقاضای پول است. بنابراین بازار پول نقطه عطف سرمایه‌گذاران در تعیین استراتژی سرمایه‌گذاری است. اکثر فعالان و کارشناسان اقتصادی مهم‌ترین عامل رکود اقتصادی کشور را در اختلاف مقدار بین نرخ بهره و نرخ

اقتصاد

روایت خسرو تاج از سناریوهای مختلف فروش خودرو

خودروسازان اعتبارسنجی می‌کنند

مدت زمان بازپرداخت ۷ساله آب رفت

ثبت‌نام نیز مربوط به تندر ۹۰ و پارس تندر، پنج درصد وانت زامیاد و مابقی، باقی محصولات بوده است که با بانک‌های عامل توافق شده، برای تضمین بازپرداخت اقساط تسهیلات، چک از خریداران اخذ شود و نیازی به حضور شخص ثالث به عنوان ضامن نیست. معاون بازاریابی و فروش گروه خودروسازی سایپا درباره شیوه اعتبارسنجی مشتریان نیز گفت: البته پیش از ثبت‌نام از متقاضیان، نمایندگی‌های فروش به صورت آنلاین اقدام به اعتبارسنجی از مشتریان از طریق شرکت اعتبارسنجی مرتبط با بانک مرکزی می‌کنند به‌گونه‌ای که اعتبار افرادی که چک برگشتی داشته و یا دارای اقساط تسهیلات معوق در سیستم بانکی هستند، رد شده و نمی‌توانند از تسهیلات ۲۵ میلیون تومانی استفاده کنند. وی در پاسخ به اینکه بازپرداخت تسهیلات ۲۵ میلیون تومانی چندساله خواهد بود، تصریح کرد: در این طرح تا سقف حداکثر هفت سال امکان بازپرداخت وجود دارد به‌گونه‌ای که در صورت ارائه ۸۴ فقره چک از سوی مشتریان، بازپرداخت تسهیلات هفت‌ساله خواهد بود، با این حال به دلیل ممکن‌نبودن این موضوع، به طور کلی تسهیلات چهارساله پرداخت می‌شود.

این در حالی است که ناصر حکیمی، معاون فناوری اطلاعات و ارتباطات بانک مرکزی، گفته است این بانک هیچ بخشنامه‌ای مبنی بر اینکه دریافت‌کنندگان تسهیلات خودرو در مدت چهار سال باید وام دریافتی را بازپرداخت کنند، به خودروسازان ابلاغ نکرده است. مجتبی خسرو تاج، قائم‌مقام وزیر صنعت هم در این نشست مشترک با بیان اینکه بانک مرکزی بیش از چهار سال برای خرید دین، تزیل نمی‌کند، گفت: اگر خودروساز اعتبار مشتری را کافی بداند، می‌تواند بازپرداخت وام ۲۰میلیونی را تا هفت سال افزایش دهد. خسرو تاج با اشاره به کاهش مدت زمان بازپرداخت تسهیلات ۲۵ میلیون تومانی خودرو از هفت سال به چهار سال، اظهار کرد: از ابتدا هم قرار نبوده دوره بازپرداخت هفت سال باشد بلکه مدت زمان اعلامی تا هفت سال از سوی دولت

مراجعه‌کنندگانی که برای ثبت‌نام مراجعه کردند با مشاهده فرم‌های خودروی موردعلاقه خود، متوجه شدند باید تعداد بالایی (۳، ۸، ۱۲ یا ۱۶ چک متناسب با مدت‌زمان بازپرداخت) ارائه دهند که پشت هر یک از آنها نیز ضامن امضا کرده است. درحالی‌که بنا بود این طرح بین بازه چهار تا هفت سال باز باشد. چه اتفاقی افتاده است؟

خودروساز تشخیص دهد که اعتبار مشتری تا حدی است که می‌تواند بازپرداخت هفت‌ساله داشته باشد، بر همین مبنا عمل می‌کند و اگر احتمال داد که ممکن است فرد نتواند چنین کند، بازپرداخت را کوتاه در نظر خواهد گرفت.

❧ اینکه دست خودروساز را باز گذاشته‌اید، از نظر شما مشکلی ندارد؟ آیا خودروساز بازپرداخت هفت‌ساله را خواهد پذیرفت؟

خودروساز به بازار نگاه و طبق آن عمل می‌کند.

❧ برای دریافت این وام نیاز به چندین فقره چک است. مشتری این میزان چک را از کجا بیآورد؟ بانک که به‌راحتی به هرگسی چک نمی‌دهد.

چک که خرجی ندارد. این سفته است که هزینه دارد. هر سفته‌ای که باطل شود، برای خریدار هزینه دربر دارد. اما خیلی راحت می‌توانید به بانک مراجعه کنید و پنج دسته‌چک بگیرید. کاری ندارد.

❧ برای این چک‌ها سقف در نظر گرفته شده است. مگر بنا نبود بازپرداخت به‌صورت اقساطی باشد؟

وقتی از بانک تسهیلاتی دریافت می‌کنید، اگر بازپرداخت ماهانه باشد، یک نرخ در نظر گرفته می‌شود و اگر بازپرداخت چندماهه‌به‌چندماه باشد، نرخ آن متفاوت خواهد بود. بانک مرکزی

عنوان شده بود. بنابراین از ابتدا هم قرار نبود بازپرداخت‌ها به صورت هفت‌ساله باشد. وی ادامه داد: ۲۶ نوع خودرویی که مشمول طرح استفاده از وام ۲۵ میلیون تومانی شدند، در سال گذشته ۹۵۷ هزار دستگاه تولید داشته که از این رقم سهم ایران خودرو و سایپا ۹۵ درصد بوده است. در این میان، خودروهای چینی از جمله خودروسازان رایسن، ایران خودرو، کرمان‌موتور و مدیران خودرو در این طرح حضور دارند، چراکه هدف دولت این بود که به تمام تقاضاهای مشتریان پاسخ داده شود. او همچنین گفته از ساعت ابتدایی صبح دیروز که اجرای طرح خرید خودرو با وام ۲۵ میلیون تومانی آغاز شده، تاکنون برای پنج هزار دستگاه خودرو ثبت‌نام شده است که در خودروهای پراید، پژو و ال ۹۹ درصد سهم خودروهای ثبت‌نامی را مشاهده می‌کنیم. بر همین رابطه مجتبی خسرو تاج، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با حضور در غرقه روزنامه «شرق» در نمایشگاه مطبوعات به پرسش‌های ما در این رابطه پاسخ داد.

۹۹ درصد سهم خودروهای ثبت‌نامی را مشاهده می‌کنیم. بر همین رابطه مجتبی خسرو تاج، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با حضور در غرقه روزنامه «شرق» در نمایشگاه مطبوعات به پرسش‌های ما در این رابطه پاسخ داد. بنابراین دست خودروساز باز است که با انواع فرمول‌ها و با انواع و اقسام خودروها وارد صحنه شود. این مسئله بازار رقابتی را هم به‌نفع تولیدکننده و هم به‌نفع خریدار رشد می‌دهد. بنابراین با توجه به رکود در بازار، خودروسازان مجبوند سناریوهایی مختلفی را در نظر بگیرند و این سناریوها را در سایت خود قرار دهند تا خریدار براساس آن تصمیم بگیرد. پس از آن نیز خودروساز، انتخاب مصرف‌کننده را اعتبارسنجی می‌کند و تصمیم نهایی گرفته می‌شود.

❧ کارشناسان معتقدند اعطای این وام با نرخ بهره ۱۶درصد برای مصرف‌کنندگان در شرایط کنونی اقتصاد معقول نیست و بهتر بود دولت این وام را با نرخ بهره کمتری در نظر می‌گرفت و مابه‌التفاوت را نیز خود به بانک‌ها پرداخت می‌کرد. نظر شما در این رابطه چیست؟

نرخ تسهیلات ارتباط بسیار نزدیکی با نرخ تورم دارد. بنابراین اگر در این قضایا این تناسب را حفظ نکنید، همه چیز به‌هم می‌ریزد. **❧ اما نرخ تورم اکنون به گفته بانک مرکزی در شهریورما ۱۵٫۱درصد است.**

من در جایگاه بانک مرکزی ننشسته‌ام که بتوانم به این پرسش پاسخ دهم، اما حتماً بانک مرکزی با توجه به نرخ تورم و تقاضای نقدینگی در بازار این نرخ را در نظر گرفته تا تعداد بازار به‌هم نخورد.

فضای بین‌بانکی شد و با کاهش این نرخ برای برخی از بانک‌ها و دادن خط اعتباری با نرخ پایین‌تر، فشار تقاضای پول را در آن بازار کاهش داده و توانسته است نرخ بهره بانکی را به ۲۳ تا ۲۴ درصد برساند. لازم به ذکر است این نرخ در این بازار به سبب عدم پرداخت نرخ ذخیره قانونی نسبت به منابع جذب‌شده معادل ۲۰ الی ۲۱ درصد نرخ چک سپرده است. دولت برای خروج از رکود اقتصادی در گام اول اقدام به نزدیک‌کردن نرخ بهره به نرخ تورم کرده است که نشان این حرکت، کاهش نرخ بین‌بانکی است و در گام بعدی به دنبال تحریک بخش عرضه از طریق سرمایه‌گذاری خارجی با تأمین مالی بین‌المللی است. این استراتژی همراه با کاهش نرخ بهره در سال آینده به دامنه ۱۲ تا ۱۷ درصد خواهد رسید. این نرخ معادل نسبت قیمت به سود هر سهم هفت تا هشت است (۷-۸= P/E). بنابراین می‌توان انتظار داشت در سال آینده با توجه به نرخ رشد اقتصادی متصورشده برای بسته اقتصادی دولت و سیاست‌های پیش‌رو، همراه با رونق بورس خواهد بود و شروع این رونق از انتهای سال جاری دور از انتظار نیست.

خبر

سوخو: فروش ۱۰۰ فروند سوپرجت به ایران را بررسی می‌کنیم

❖ ایرنا: ایلیا تاراستکو، رئیس شرکت هواپیماسازی مسافری سوخو روز یکشنبه اعلام کرد: با رفع تحریم‌های ضد ایرانی امکان تحویل حدود صد فروند سوپرجت یکصد نفره به ایران بررسی خواهد شد. وی گفت: در ایران علاقه‌مندی زیادی به خرید این هواپیما وجود دارد که امکان فروش آن را بررسی خواهیم کرد و امیدواریم که بتوانیم با شرکت‌های هوایی ایرانی در این زمینه همکاری کنیم. زسرا پیش‌تر دراین باره راپزنی‌های صورت گرفته و هنوز هم ادامه دارد. این شرکت شهرویماره گذشته نیز در جریان برگزاری نمایشگاه هوافضای ماکس ۲۰۱۵ مسکو و مذاکره با مقامات ایرانی برای برنامه‌ریزی فروش این هواپیماها به ایران پس از تحریم‌های ضدایرانی اعلام آمادگی کرده بود. با توجه به مشارکت شرکت‌های اروپایی در ساخت این هواپیما، سوخو نمی‌تواند به تنهایی در این زمینه تصمیم بگیرد.

قول وقرارهای جدید ایران با بلژیک

❖ خبرگزاری صداسوسیما: بیژن نامدار زنگنه پس از دیدار با پیتر دوکرم، وزیر تجارت خارجی بلژیک، درباره محور مذاکرات دو طرف، تصریح کرد: بلژیکی‌ها نیز مانند سایر کشورها، ایران را بازار بزرگی می‌دانند که باید در آن فعال شوند. وی گفت: ما نیز توانمندی‌ها و فرصت‌هایی را که در ایران وجود دارد به آنها معرفی و تأکید کردیم محصولات تولیدی را علاوه بر بازار ایران به بازار منطقه صادر کنند. وزیر نفت ادامه داد: شرکت‌های بلژیکی قبل از تحریم‌ها در زمینه ارائه خدمات مهندسی در دریا و فعالیت‌های زیست‌محیطی فعال بودند و با توجه به اینکه سطح معاملات آنها با ایران، یک‌میلیارد دلار بود، بسیار اصرار دارند تا سطح معاملات به یک‌میلیارد دلار قبلی برگردد. وی افزود: از دیگر بحث‌های صورت‌گرفته میان دوطرف درباره FLNG (شناورهای مخصوص مایع‌سازی گاز) بود که در زمانی نه چندان طولانی، اگر دو طرف انعطاف داشته باشند و مذاکرات فنی و اقتصادی به نتیجه برسد، تأسیسات FLNG را به منطقه خا‌رک آورده و نخستین‌بار ایران از طریق این شناورها به تولید LNG اقدام می‌کند.

ارز و طلا

پیش‌تازی دلار ۳تا هزارو۵۵۸تومان

❖ شرق: دلار همچنان می‌تازد و رکوردهای تازه‌تری از خود به جا می‌گذارد. دیروز هر دلار آمریکا معاملات اولیه خود را با سه‌هزارو ۵۴۰ تومان آغاز کرد اما به گفته مصطفی قدرتی، معامله‌گر ارز و سکه تا سه‌هزارو ۵۵۸ تومان هم پیش‌روی کرد. آخر بازار یعنی در معاملات پایانی که در بازار ارز ثبت شد، هر دلار بر نرخ سه‌هزارو ۵۵۴ تومان توقف کرد تا شاید روز بعد خود را به نزدیکی سه‌هزارو ۶۰۰ تومان برساند. سکه طرح جدید هم رو به افزایش داشت، هر سکه طرح جدید تا ۹۱۶ هزار تومان بالا رفت و در آخرین معاملات تنها یک هزار تومان نسبت به این نرخ کاهش قیمت داشت. جاب سکه هم که تا دو هزار تومان کاهش یافته بود دیروز با افزایش قیمت دلار پنج هزار تومان شد. اونس جهانی طلا هم دیروز معاملات خود را از سر گرفت و تا هزارو ۹۵ تومان هم پیش رفت اما گویا از پیش‌روی خود منصرف شد و هم‌زمان با بسته‌شدن بازار تهران بر نرخ کلوز خود یعنی هزارو ۸۹ دلار ایستاد. به گزارش کیتکو، قیمت طلا در هفته گذشته با افت شدیدی روبه‌رو شد که علت اصلی آن بهبود اوضاع بازار اشتغال آمریکا و گمانه‌زنی‌های مربوط به افزایش نرخ بهره فدرال رزرو برای نخستین بار از سال ۲۰۰۶ میلادی بوده است. تحلیلگران مؤسسه سی‌ام‌سی مارکتس از آینده طلا می‌گویند: شکسته‌شدن سطح حمایتی هزارو صد دلاری برای هر اونس طلا یک تحول مهم افت بیشتر قیمت طلا باشد. شاید سطح حمایتی بعدی برای قیمت طلا هزارو ۷۰ دلار در هر اونس باشد. برخی کارشناسان نیز بر این باورند تا وقتی طلا نتوانسته سطح مقاومتی هزارو صد دلاری را بشکند نمی‌توان نسبت به روند صعودی قیمت این فلز زرد امیدوار بود.

ارز +	قیمت (تومان)	تغییر
دلار آمریکا	۳۵۵۴	↑
یورو	۳۸۶۵	↑
پوند	۵۳۵۰	↑
درهم	۹۷۵	↑

طلاو سکه +	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۱۵۰۰۰	↑
طرح قدیم	۹۱۵۰۰۰	↑
نیم	۴۶۲۰۰۰	↑
ربع	۲۴۷۰۰۰	↑
گرمی	۱۶۶۰۰۰	↑
گرم ۱۸ عیار	۹۳۴۶۰	↑
اونس + (دلار)	۱۰۸۹	-